

SÈRIE 1

PRIMERA PART

Responeu a TRES de les cinc qüestions proposades. [6 punts: 2 punts per qüestió]

1.

(0,25 cada província correctament identificada i 0,25 cada riu correctament identificat)

A: **(0,25 punts)** Cuenca **(0,25 punts)** Xúquer

B: **(0,25 punts)** Lugo **(0,25 punts)** Miño

C: **(0,25 punts)** Lleida **(0,25 punts)** Segre

D: **(0,25 punts)** Badajoz **(0,25 punts)** Guadiana

2.

a) **(1 punt)** Persona que arriba a un lloc diferent del seu país d'origen per tal de residir-hi temporalment o permanentment.

b) **(1 punt)** els immigrants econòmics són persones que han sortit d'un país cercant millors oportunitats laborals. De vegades aquestes persones provenen de regions del planeta molt pobres i es juguen la vida per entrar a un país amb la finalitat de trobar millors oportunitats. Els refugiats, a diferència dels immigrants econòmics, són persones que fugen de conflictes armats, violència o persecucions (ètniques, religioses, de gènere, per orientació sexual, etc.) o per catàstrofes naturals i es veuen obligades a fugir dels seus països d'origen per salvar la vida i han estat acollides en un altre país que no és el seu. Les condicions de vida d'aquests refugiats no acostumen a ser les mateixes que les persones que viuen en el país d'acollida. De vegades la catalogació com a migrant econòmic o refugiat depèn de consideracions polítiques, d'organismes internacionals o del país d'acollida.

3.

a) **(1 punt)** És el sistema a partir del qual es representa la superfície esfèrica de la Terra sobre un pla. Sistema de representació gràfica que estableix una relació ordenada entre els punts de la superfície de la terra i la superfície plana del mapa.

b) **(0,5 punts)** Si es respon que l'afirmació és falsa. **(0,5 punts per la justificació)** No s'ha d'entrar en els detalls de les diferents projeccions, es donarà per vàlid si es respon que no és possible que una projecció reproduïxi exactament les formes, les àrees i les distàncies ja que el pas d'una esfera a un pla no serà mai real. Cap mapa projectat en un pla pot substituir completament a un globus.

4.

a) **(1 punt)** Són aquells conreus als quals s'ha transferit un gen d'un altre organisme per millorar-lo gràcies a alguna qualitat especial que no té en condicions naturals. És a dir, són aquelles varietats de conreu modificades genèticament per aconseguir:

- augmentar la seva producció,
- incrementar la resistència als herbicides,
- unes qualitats més adients als gustos del consumidor,
- una composició nutricional determinada,
- allargar la vida comercial dels productes.

b) **(0,5 punts, si s'anomena un dels riscos)** Aparició de noves al·lèrgies, increment de la contaminació i resistència als antibiòtics. També poden tenir conseqüències mediambientals perquè poden trencar l'equilibri natural. La comercialització és a mans d'unes poques multinacionals que poden arribar a controlar l'alimentació. **(0,25 punts per a cada exemple d'aliment transgènic fins a un màxim de 0,5 punts)** blat de moro i la soja.

5.

a) **(1 punt)** És l'increment de calor al centre de les àrees urbanes en contrast amb la perifèria especialment durant la nit.

b) **(1 punt)** Els motius són antròpics: sistemes de climatització, combustió dels cotxes, escalfament de l'asfalt, enllumenat, etc.

SEGONA PART

Trieu UNA de les dues opcions (A o B) i responeu a les quatre qüestions de l'opció triada.

OPCIÓ A

1. (1 punt)

Es valorarà que facin una descripció general de la figura, fent èmfasi en la distribució de la informació i la font. És tracta de tres mapes que mostren l'evolució de l'atur a les regions de la Unió Europea (incloent països de l'EFTA i candidats). El primer mapa (2006) mostra la desocupació abans de la crisi on la majoria de regions se situen per sota el 10% d'atur, el segon mapa (2013) mostra els efectes de la crisi de 2008 i el tercer mapa mostra una certa recuperació. Cal destacar que els efectes de la crisi es deixen sentir amb molta més intensitat a les regions del sud d'Europa i també és en aquestes mateixes regions on costa més de recuperar. Es valorarà que es relacioni els intervals de la llegenda amb la seva distribució espacial.

2.

- a) **(0,5 punts)** és el conjunt d'activitats de producció de béns i prestació de serveis en el que s'evita pagar impostos. D'aquesta manera s'amaguen dels registres, estadístiques i de qualsevol control oficial.
- b) **(0,5 punts):** és una manera de defugir d'abaratir els costos de producció, ja que defuig del control fiscal, les lleis i la normativa laboral.

3.

(0,5 punts cada factor) Hi ha diversos factors que poden explicar les desigualtats entre països de la Unió europea, alguns d'ells són: els països amb una major dependència del sector de la construcció són els que tenen més percentatge d'atur, l'elevat percentatge d'economia submergida (que, d'una banda, fa que moltes persones figuren com a aturades encara que realment treballen i, d'altra, redueix la recaptació d'Hisenda i, per tant, la possibilitat de realitzar polítiques d'ocupació per part de l'Administració), la menor despesa en R + d + i, el pes de la indústria en la economia, la productivitat i l'insuficient grandària de les empreses (aquests dos últims factors tenen a veure amb la competitivitat).

4.

- a) **(0,25 per cada país)**

Grècia, Espanya i Itàlia

- b) **(0,25 per cada país)**

Polònia, Bulgària, Romania, Alemanya, Hongria, Txèquia, Eslovàquia

Opció B

1. (1 punt)

La figura representa, per un costat un mapa mundial amb colors graduats amb les zones del planeta que presenten més i menys anomalies l'any 2017. El mapa no mostra les temperatures absolutes, sinó com és de calenta o freda cada regió de la terra. Per l'altre, representa una gràfica amb les anomalies de les temperatures durant el període 1880-2017. La gràfica mostra un increment de les temperatures anormal (d'aquí a parlar d'anomalia) respecte a la mitjana d'una sèrie llarga d'anys.

2.

- a) **(0,5 punts)** conjunt de transformacions que estan patint els climes mundials, ocasionades per un augment dels gasos d'efecte hivernacle que conté l'atmosfera. El canvi més notable és un augment de les temperatures (en diem "anomalia tèrmica" perquè és un augment anormal de les temperatures respecte a la mitjana d'una sèrie llarga d'anys).
- b) **(0,5 punts)** tala i crema dels boscos, emissions de les indústries que utilitzen combustibles fòssils (carbó, petroli, gas natural), emissió de CO₂ per part dels vehicles,

3.

- a) **(0,5 punts)** Canvis temporals en les migracions d'aus, extinció d'espècies, afectacions en les collites, al·lèrgies fora de temporada, desfeta dels glaciars i els pols, augment del nivell del mar, climes extrems, inundacions, onades de calor, epidèmies, extinció d'algunes espècies animals i vegetals.
- b) **(0,5 punts)** Incrementar l'ús de fonts no contaminants com l'eòlica o la solar, que no produeixen residus. Ús de mitjans de transport no contaminants i intensificar l'ús del transport públic, en bicicleta o a peu.

4.

a) (0,25 punts) Els recursos renovables són aquells que es regeneren de manera natural a un ritme igual o superior al ritme amb què són explotats per la societat. Alguns d'aquests recursos no s'acaben mai i d'altres si no se'n fa un ús controlat es poden exhaurir.

(0,25 punts) Els recursos no renovables es generen a la natura d'una manera tan lenta que es pot considerar que existeixen en quantitats finites.

b) (0,15 punts per cada exemple fins un màxim de 0,25 pels exemples de renovables i un màxim de 0,25 pels exemples de no renovables) Renovables: sol, vent, aigua, biomassa. No renovables: combustibles fòssils (carbó, petroli, gas natural), els combustibles nuclears (urani) i una gran quantitat de minerals no energètics